U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Ing. P. R.**, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna**, se sídlem Orlická 4/2020, Praha 3, o ochraně před nečinností žalovaného, o kasační stížnosti proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2017, č. j. 9 A 171/2016-21,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Usnesením ze dne 31. 1. 2017 odmítl Městský soud v Praze žalobu podanou žalobcem na ochranu proti nečinnosti žalované, a to pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení spočívající v tom, že se žalobce petitem své žaloby domáhal výroku soudu, který zákon nepřipouští.

Sdělení o výsledku řízení bylo Městským soudem v Praze dne 1. 2. 2017 zaneseno na stránku infoSoud.justice.cz a již dne 14. 2. 2017 podal žalobce proti tomuto usnesení kasační stížnost. V ní uplatnil důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písmeno a), b) a d) s. ř. s. a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a žalované uložil vydat ve lhůtě 30 dnů rozhodnutí o návrhu na určení neplatnosti jejích platebních výměrů. Napadené usnesení bylo teprve poté doručeno účastníkům, žalované do datové schránky dne 27. 2. 2017 a žalobci fikcí dne 10. 3. 2017; téhož dne nabylo právní moci. Žalobce se s ním pak fakticky seznámil dne 13. 3. 2017, kdy si na poště vyzvedl uloženou zásilku.

Důvody kasační stížnosti žalobce konkretizoval v doplňujícím podání ze dne 17. 4. 2017. V něm také požádal o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud přistoupit k přezkoumání napadeného usnesení z hlediska uplatněných stížnostních bodů, musel posoudit, zda jsou dány

podmínky, za nichž může jednat ve věci. Jak bylo již uvedeno výše, podal žalobce kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2017 již dne 14. 2. 2017, toto usnesení mu však bylo doručeno až dne 10. 3. 2017 a žalované dne 27. 2. 2017.

Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení.

Podle § 55 odst. 2 s. ř. s. je soud vázán usnesením, jakmile je vyhlásil, a nevyhlašuje-li se, doručením. Podle § 55 odst. 5 s. ř. s. o usnesení platí přiměřeně ustanovení o rozsudku.

Podle § 54 odst. 5 rozsudek, který byl doručen účastníkům, je v právní moci. Podle § 54 odst. 6 s. ř. s. výrok pravomocného rozsudku je závazný pro účastníky, osoby zúčastněné na řízení a pro orgány veřejné moci.

Při výkladu a aplikaci ustanovení § 106 odst. 2 s. ř. s. není a doposud ani nebylo sporu o tom, že lhůta zde uvedená určuje nejzazší termín pro podání kasační stížnosti, sporná a judikaturou dosud výslovně neřešená je však otázka, zda lze z tohoto ustanovení dovodit i okamžik, kdy lze tento opravný prostředek uplatnit nejdříve. V projednávané věci podal žalobce kasační stížnost ještě před tím, než mu bylo napadené usnesení doručeno, tedy ještě předtím, než nastala právní událost, která podle citovaného ustanovení určuje počátek běhu lhůty k jejímu podání. Takto stanovený počátek lhůty přitom není v zákoně definován samoúčelně, opravný prostředek by měl být uplatněn vždy až poté, co se účastníci s rozhodnutím soudu seznámí a jsou schopni s ohledem na jeho obsah splnit ve svém podání všechny náležitosti požadované zákonem. Vzhledem k tomu, že citované ustanovení upravuje lhůtu k provedení úkonu, je základem odpovědi na položenou otázku teze, podle níž je úkon učiněn předčasně, pokud lhůta k jeho provedení ještě vůbec nezačala běžet. Z uvedené výchozí teze Nejvyšší správní soud při posouzení věci v zásadě vycházel, ovšem s určitou (vůči účastníkům vstřícnou) modifikací uvedenou níže.

Nejvyšší správní soud vzal totiž v úvahu, že podmínkou řízení o jakémkoliv návrhu ve správním soudnictví je, aby napadené rozhodnutí bylo nezměnitelné (závazné pro soud) a zároveň způsobilé zasáhnout do práv a povinností účastníků (pravomocné). Rozsudek se stává závazným pro soud vyhlášením podle § 49 odst. 9 s. ř. s., usnesení pak vyhlášením nebo doručením podle § 55 odst. 2 s. ř. s. K tomuto okamžiku tedy vztáhl Nejvyšší správní soud možnost účastníka řízení o žalobě podat kasační stížnost, aniž by se vystavoval „sankci“ za předčasné podání, neboť od té doby je již rozhodnutí soudu nezměnitelné a minimálně jeho výrok, který má být napaden, je znám. Zde je nutno ovšem poznamenat, že zajisté není žádoucí, aby byly kasační stížnosti proti soudním rozhodnutím podávány účastníky dříve, než je jim doručeno jejich písemné vyhotovení a než tedy mohou v kasační stížnosti řádně zformulovat stížnostní body, pro relevanci úkonu však považuje Nejvyšší správní soud závaznost soudního rozhodnutí ve smyslu § 49 odst. 9 s. ř. s. nebo § 55 odst. 2 s. ř. s. za rozhodující. Pro další přezkum je pak nutná i právní moc tohoto rozhodnutí.

V projednávané věci nebylo usnesení o odmítnutí žaloby vyhlašováno, a proto právních účinků ve smyslu § 55 odst. 2 s. ř. s. nabylo doručením prvnímu z účastníků dne 27. 2. 2017, účinků uvedených v § 54 odst. 5 a 6 s. ř. s., pak nabylo doručením žalobci dne 10. 3. 2017. Jestliže žalobce podal kasační stížnost proti tomuto usnesení dříve, než se vůbec stalo závazným pro soud, který ve věci rozhodl, a také dříve, než se doručením jeho osobě stalo pravomocným a tím závazným i pro účastníky a všechny správní orgány, napadl tak rozhodnutí, které nemělo žádné právní účinky a nebylo tudíž způsobilé do jeho práv jakkoliv zasáhnout. Zde je třeba ještě uvést, že charakter právní závaznosti nenabývá soudní rozhodnutí zveřejněním na webu Ministerstva spravedlnosti Justice.cz, sekce infoSoud, neboť se nejedná o zákonný způsob vyhlašování či doručování rozhodnutí. Údaje zde uvedené jsou pouze informativní a bez procesních účinků v soudním řízení. O tom jsou uživatelé webu výslovně poučeni.

Lze tak uzavřít, že kasační stížnost byla žalobcem podána předčasně, Nejvyšší správní soud ji proto podle ustanovení § 46 odst. 1 písmene b) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl. K tomu soud jen pro úplnost podotýká, že nemohl ve prospěch žalobce posoudit jako samostatnou kasační stížnost jeho podání ze dne 17. 4. 2017, neboť zde by se jednalo naopak o návrh opožděný, jako doplněk kasační stížnosti pak toto podání sdílí její osud.

S ohledem na výrok tohoto usnesení již Nejvyšší správní soud nerozhodoval o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků, neboť při odmítnutí kasační stížnosti zde není žádné řízení, za něž by byl jmenovaný povinen poplatek zaplatit, stejně tak nerozhodoval o jeho žádosti o ustanovení advokáta, neboť zde není (a ani se nevedlo) žádné řízení, pro něž by mu mohl být ustanoven.

Kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 3. května 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu